

ANALYSE VAN DE OPENBARING (5)

Serie B: De grote strijd (1^e t/m 4^e fase; 12.1-13.18)

Het eerste wat Johannes nu ziet zijn twee ‘tekenen’ in de hemel: een “grote rossige draak” en een “vrouw, met de zon bekleed”. Zij vormen het begin van een hele reeks dramatische gebeurtenissen. De draak blijkt Gods tegenstander te zijn en hij heeft het blijkbaar gemunt op de vrouw en haar nageslacht.

INLEIDING (12.1-12)

De draak verliest de strijd tegen God op aarde: het Kind ontkomt (12.1-6)

Hoewel Johannes het teken van de draak en de vrouw eerst in of aan de hemel ziet (vs1,3), bevinden ze zich kennelijk allebei kort daarna op de aarde (vs4 t/m 6). Hij ziet dat de vrouw op het punt staat haar kind te baren. De draak wacht op de geboorte van haar kind en staat gereed om het te verslinden. Daarmee lijkt hij te willen voorkomen dat het over de volkeren (heidenen) zal heersen, want in vers 5 staat dat het kind “alle heidenen zal hoeden met een ijzeren staf”. Uit een vergelijking met 2.26-27 is gemakkelijk af te leiden dat het hier gaat om Christus. Maar de draak krijgt niet de gelegenheid het Kind om te brengen. Het wordt “plotseling weggevoerd naar God en zijn troon”. Daarop zoekt de vrouw haar toevlucht in de woestijn. Want het is Gods voornemen dat zij daar zal worden onderhouden gedurende 1260 dagen (vs.6).

De draak verliest óók de strijd tegen God in de hemel (12.7-11)

Na zijn mislukte poging het Kind om te brengen, zet de draak zijn rebellie tegen God voort in de hemel. Hij wordt daaruit verwijderd en naar de aarde verbannen en “zijn engelen met hem” (vs9). In de hemel heerst grote vreugde over de verbanning van de draak want daaruit blijkt “het heil en de kracht en het koningschap” van God en “de macht van zijn Gezalfde” (vs10). Ook worden “onze broeders” nu niet langer meer aangeklaagd. Op grond van “het bloed van het Lam” en “het woord van hun getuigenis” (vs11) worden zij al *bij voorbaat* tot de overwinnaars gerekend.

“Wee de aarde...” (12.12)

Over de aarde wordt echter een “wee” uitgesproken. Want vóóordat de gelovigen de overwinning kunnen vieren, staan hen nog zware tijden te wachten. De duivel is tot hen nedergedaald “in grote grimmigheid, wetende, dat hij weinig tijd heeft”. Deze “grimmigheid” is zeer *begrijpelijk*. Hij heeft tevergeefs getracht het Kind om te brengen en het de heerschappij te ontnemen en daarna is ook nog zijn opstand tegen God in de hemel neergeslagen. Dit alles maakt hem furieus en hij zal nu zijn frustratie gaan uitleven op de mensen hier op aarde. Maar die zijn gewaarschuwd. Een “luide stem in de hemel” (vs10) heeft de komst van de draak al aangekondigd en dat hij degene is “die de gehele wereld verleidt” (vs9). Met deze inleidende visioenen is de toon gezet voor wat Johannes verder moet gaan profeteren.

DE EERSTE VIER FASEN VAN DE STRIJD (12.13-13.18)

Fase I: De draak vervolgt de vrouw (12.13-18)

De draak zet nu de vervolging in van de vrouw die het Kind geboord heeft. Zij vlucht en gaat op weg naar een plaats die God voor haar heeft bereid. Het is zijn bedoeling dat zij daar zal worden onderhouden voor “twaalfhonderd zestig dagen” (vs6) of, anders gezegd, voor “een tijd en tijden en een halve tijd” (vs14). Terwijl de vrouw op weg is naar deze veilige plaats, probeert de draak haar om te brengen, maar tevergeefs. Dan besluit de draak “de overigen van haar nageslacht” te gaan vervolgen. Die “overigen” zijn volgelingen van Jezus, want zij *onderscheiden* zich van de andere mensen doordat zij “de geboden van God bewaren en het getuigenis van Jezus hebben” (vs17). We zien deze “vrouw, met de zon bekleed” voor het laatst daar waar de woestijn grenst aan de zee. De draak zelf “bleef staan op het zand der zee” (vs18). Dan vangt een nieuwe fase van vervolging aan.

Fase II: Het beest uit de zee vervolgt “de overigen van haar nageslacht” (13.1-10)

Terwijl de draak daar staat, komt uit die zee “een beest” op dat uiterlijk veel op hem lijkt. Dan ziet Johannes dat de draak “zijn kracht en zijn troon en grote macht” aan dit beest geeft (vs2). Daarmee wordt het *de plaatsvervanger van de draak op aarde*. Deze strategie van de draak tegen “de overigen van haar nageslacht” blijkt goed te werken. Het beest, dat nu namens de draak oorlog tegen deze “heiligen” voert, slaagt er in om hén wel te overwinnen (vs7). Het spreekt ook godslasterlijke dingen en hem wordt toegestaan dit “tweeënveertig maanden lang” te doen (vs4-7). Uit alles wat “de heiligen” in deze periode overkomt, blijkt dus dat er *voor hen geen veilige plaats* in de woestijn is bereid. Het beest heeft verder niet alleen macht over hen, maar zelfs over “elke stam en natie en taal en volk” (vs7). Het feit dat het beest zich herstelt van een dodelijke wonde die het op een gegeven moment heeft ontvangen (13.3,12), maakt een zodanig diepe indruk op de mensen dat “de gehele aarde” het beest “met verbazing achterna” gaat. De leidt ertoe dat zowel de draak als het beest wordt aanbeden (vs3-4). Dit staat in schrille tegenstelling tot het feit dat aanbidding alleen God toekomt (hoofdstuk 4 en 5). Uiteraard doen degenen die “in het boek des levens van het Lam” geschreven staan niet mee aan die onrechtmatige aanbidding (vs8). Aan het einde van deze fase klinkt een oproep, bedoeld voor ieder die oren heeft, om goed te luisteren (vs9). Het beest mag dan wel “de heiligen” in gevangenschap voeren of met het zwaard doden, maar de tijd komt dat het zelf aan de beurt is (vs10). Onder al deze barre omstandigheden “blijkt de volharding en het geloof der heiligen” (vs10).

Fase III: Het beest uit de aarde neemt de vervolging over (13.11-14)

Nadat het beest is hersteld van de dodelijke wonde, ziet Johannes een ander beest opkomen, nu niet uit de zee maar uit de aarde. Het *lijkt* op het Lam (Christus) maar het ontpopt zich als een ware belangenbehartiger van het eerste beest. Het “oefent al de macht van het eerste beest voor diens ogen uit” (vs12). Het bewerkt daarmee dat dit eerste beest “wiens dodelijke wond genezen was” aanbeden wordt door heel “de aarde en zij, die daarop wonen” (vs12). De mensen zijn blijkbaar zo onder de indruk van de “grote tekenen” die het beest uit de aarde verricht (vs13-14), dat ze op zijn aandringen zelfs ook nog een beeld oprichten voor het beest uit de zee.

Fase IV: Beeld en merkteken van het beest uit de zee (13.15-18)

Een van de “grote tekenen” die het beest uit de aarde verricht, is dat het maakt dat het beeld, dat het heeft laten oprichten, kan spreken. Dit beeld vaardigt een bevel uit dat het moet worden aanbeden. Wie weigert wordt gedood. Daarmee wordt het beeld de vierde vervolgende macht in deze serie. Ten slotte bewerkt het beest uit de aarde (vs14-15) dat iedereen een merkteken ontvangt op zijn rechterhand of op zijn voorhoofd. Dat merkteken is *de naam* van het eerste beest óf *het getal van zijn naam*. Voor de verstandigen valt dit getal te berekenen: het is 666, het getal van een mens. De bewoners van de aarde zijn nu in twee groepen verdeeld. Alleen wie het merkteken draagt, zal kunnen kopen of verkopen. De anderen zijn ‘outcasts’ geworden (vs16-17).

(Wordt vervolgd)